

دانشگاه علوم پزشکی مشهد

دانشگاه علوم پزشکی مشهد

مرکز تحقیقات بیماری های پوست و سالک

برص یا پسی چیست؟

چگونگی پیشرفت پسی

وسعت، دوره و شدت از دست رفتن رنگدانه در اشخاص مختلف متفاوت است. افراد با پوست روشن نسبت به پوست تیره دیرتر متوجه بیماری خود می شوند. در موارد شدید ممکن است تمام سطح پوست بطور یکنواخت سفید گردد. هیچ روشی برای پیش بینی اینکه این بیماری در فردی چقدر پیشرفت خواهد کرد یا چقدر طول بیماری ادامه خواهد داشت، وجود ندارد. این بیماری بصورت های (فراگیر) بیشتر نواحی پوست و مو درگیر می شود (ناحیه ای) قسمتی از بدن درگیر است (موضعی) ناحیه محدودی درگیر می شود.

پسی معمولاً با از دست رفتن ناگهانی رنگدانه در یک نقطه شروع می شود. این فرآیند می تواند ادامه یابد و یا خودبخود متوقف شود. دوره های از دست رفتن رنگدانه و بوجود آمدن رنگدانه بطور مداوم می تواند تکرار شود و یا بطور ثابت باقی بماند. این بیماری میتواند خیلی سریع پیشرفت کند و قسمتهای عمده پوست و مو را درگیر کند و یا خیلی آهسته پیش رود و تنها قسمت کوچکی را سفید کند. و همچنین ممکن است در یک ناحیه بدون هیچ پیشرفتی متوقف شود.

پست الکترونیکی: src@mums.ac.ir

وب سایت: www.mums.ac.ir/src

تلفن: ۸۴۱۰۱۳۵-۸۰۱۲۹۳۳

روش منحصر بفرد ایران در درمان لک و پسی

محققان رویان با تزریق سلولهای رنگدانه دار خود بیمار به محل لکه های پوستی او موفق شدند بدون ایجاد خراش یا تاول در کمتر از شش ماه، ضایعات پوستی بیمار را برطرف کنند.

دو سوم از مبتلایان به ویتیلیگو با درمانهای رایج پوست بهبود می یابند، در این روش که برای درمان یک سوم از مبتلایان کاربرد دارد سلول های ملانوسیت که در محل لکه ها در پوست بیمار از بین رفته اند، از طریق بیوپسی (تکه برداری) از بخش سالمی از پوست بیمار که تعداد قابل توجهی از این سلول ها را دارد تحت شرایط کاملاً استریل، جدا و پس از خالص سازی به داخل اپیدرم بیمار تزریق می شود.

این روش کاملاً بی خطر است و به سبب اینکه سلول ها منشا خودی دارند مشکل رد پیوند نیز در این بیماران مطرح نیست.

برص، پیسی، لکه و پس یا ویتیلیگو (Vitiligo)

یک اختلال تولید رنگدانه است که در آن **ملانوسیت ها** (سلولهایی که رنگدانه تولید می کنند) در قسمتهایی از پوست، غشاهای مخاطی و شبکیه تخریب شده اند. در نتیجه لکه های سفید پوست در نواحی مختلف بدن ظاهر می شوند. مویی که در نواحی مبتلا به برص رشد می کند معمولاً سفید می شود. برص همچنین توانایی درگیری سطوح مخاطی نظیر، دهان، بینی و چشم ها را نیز دارد.

درصد افراد مبتلا به برص

حدود یک تا دو درصد جمعیت دنیا یا (۴۰-۵۰ میلیون نفر)، به بیماری برص مبتلا هستند. ۹۵٪ افراد قبل از ۴۰ سالگی علائم را نشان داده اند. بیماری تمام نژادها و هر دو جنس را یکسان تحت تأثیر قرار می دهد. به نظر می رسد برص در افراد مبتلا به بیماریهای **اتوایمیون** شایعتر است. این بیماریهای اتوایمیون عبارت اند از: **پرکاری غده تیروئید**، نارسایی قشر غده فوق کلیه، **آلپسی آره آتا و آنمی پرنسیوز**. برص می تواند بیماری **ارثی** باشد یعنی در بین افراد فامیل بروز کند اطفالی که والدینشان مبتلا به این بیماری هستند بیشتر احتمال ابتلا به برص دارند. با این حال بیشتر اطفالی که یکی از والدینشان مبتلا به برص باشند به بیماری مبتلا نمی شوند و بیشتر افراد مبتلا به برص سابقه ای از این بیماری را در فامیل ندارند. وجود ضایعات با رنگ غیر طبیعی به ویژه در نواحی معرض دید می تواند مشکلات روحی و روانی جدی برای بیمار ایجاد کند.

علت

علت آن ناشناخته است برص ممکن است یک بیماری خود ایمنی باشد. در برص سیستم ایمنی سلولهای رنگدانه دار (ملانوسیت) پوستی را تخریب می نماید و این احتمال وجود دارد که یک یا بیشتر از یک ژن را تخریب نمایند و برخی نیز یک عامل منفرد، نظیر نور خورشید یا فشارهای روحی را در ایجاد این آسیب دخیل می دانند.

علائم

لکه های سفید پوستی نشانه اصلی برص هستند. این لکه ها به صورت شایعتر در نواحی در معرض آفتاب پوست مشاهده می شود و ممکن است دست و پا و بازو، صورت و لب را گرفتار نماید.

دیگر نواحی شایع درگیری عبارتند از:

- بغل و کشاله ران
- ناف
- اطراف دهان و بینی
- آلت تناسلی
- موی بیمارمان مبتلا به برص به طور زودرس سفیدرنگ می شود.

آیا لکه های بیماری منتشر خواهند شد؟

هیچ روشی برای روشن کردن این مسئله وجود ندارد. در برخی افراد لکه های سفید محدود مانده و منتشر نمی شود با این حال اغلب این لکه ها به نواحی دیگر بدن انتشار می یابند. سرعت انتشار لکه ها در افراد با یکدیگر متفاوت است. برخی بیمارمان ایجاد لکه های سفید را بعد از یک فشار فیزیکی یا روحی گزارش می دهند.

درمان

انتخاب درمان بسته به موارد زیر دارد:

- تعداد لکه های سفید
- نحوه انتشار لکه ها
- بیمار چه روش درمانی را ترجیح می دهد.
- بسیاری از روش های درمانی دارای عوارض ناخواسته می باشند. هم چنین ممکن است درمان طولانی و بی اثر باشد.
- بیشتر درمان ها در راستای بازگرداندن رنگ به لکه های پوستی سفید می باشند.

درمانهای طبی :

- داروهای مالیدنی بر پوست نظیر کرم های استروئیدی
- داروهای خوراکی
- به کار بردن دارو به همراه اشعه ماوراء بنفش A
- از بین بردن رنگ در بقیه نقاط بدن، تا با ناحیه درگیر مطابقت کند.

درمانهای جراحی :

- پیوند پوستی از بافت خود بیمار در مورد لکه های کوچک برص
- خالکوبی نواحی کوچک پوست

